

Aan de gemeenteraad van Woudenberg, de fractievoorzitters van de politieke partijen in
/Burgemeester en wethouders van Woudenberg

Datum: 22 oktober 2025

Betreft: Bescherm uw gemeente tegen ongezonde en lawaaiige luchtvaart!

Geachten,

Afgelopen voorjaar werd bekendgemaakt dat er geen vierde aanvliegroute naar Schiphol komt over Midden- en Oost-Nederland. In het Schetsontwerp dat in februari werd gepresenteerd, ontbreekt namelijk het geplande vierde aanvliegpunt, omdat er geen aansluiting mogelijk is met het buitenland. **Het gevaar voor extra overlast en uitstoot door vliegtuigen in onze regio en gemeente Woudenberg is echter nog niet geweken.**

Daarom gaat voormalig Stichting Stop4deroute door! Als [Stichting S4R: voor een luchtvaart die ons past.](#)

Verschuiving van hinder en uitstoot door luchtruimherziening

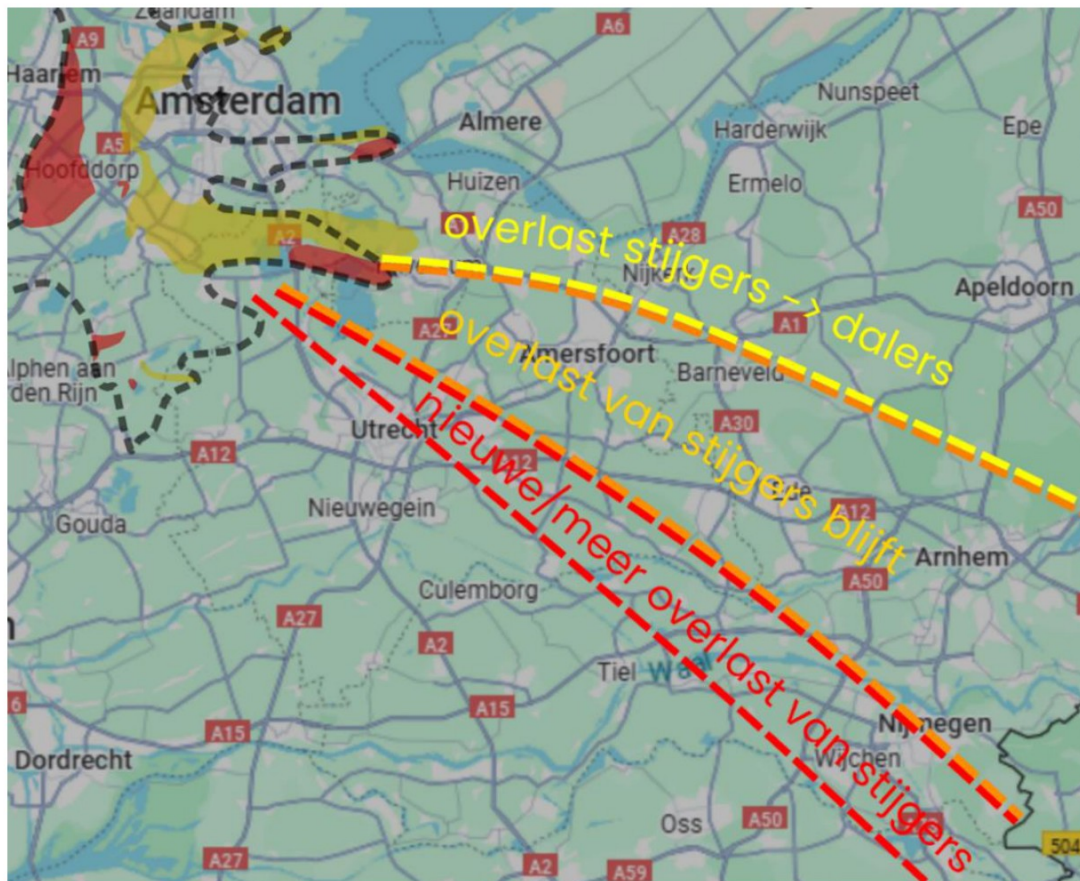
Met de aangekondigde [Luchtruimherziening](#) zullen er verschuivingen plaatsvinden in het gebruik van het luchtruim. Deze zorgen er in Midden-Nederland per saldo voor dat het hindergebied groter wordt. In het noorden worden stijgers vervangen door dalers, in het zuiden wordt de zone met nu al veel overlast uitgebreid met stijgend verkeer.

Daartussenin blijft er overlast, zie figuur 1.

In het [Schetsontwerp](#) voor de nieuwe luchtruimindeling en de [Effectanalyse](#) is alleen aandacht besteed aan de directe omgeving van Schiphol en de gebieden verder dan 60 km van Schiphol. Maar juist ook in het gebied hiertussen zullen grote effecten merkbaar zijn: nog meer mensen worden hier nog vaker aan vliegtuiglawaai blootgesteld en zullen daar hinder van ondervinden. Zie ook [onze reactie op het Schetsontwerp](#).

Hoger aanvliegen zou volgens het Schetsontwerp ook moeten leiden tot minder hinder. Praktijkonderzoek hiernaar moet nog van start gaan. Daarbij houdt men vast aan geconcentreerde vliegroutes via vaste 'herriegoten'. Iedereen die hieronder woont, werkt of recreëert 'heeft pech'. Dit onderzoek vindt alleen plaats rondom Schiphol en heeft [een onzekere uitkomst](#). Maar ondertussen gaat de besluitvorming over de luchtruimherziening door, en zal voorafgaand aan de uitkomsten van het praktijkonderzoek worden besloten over de locaties van vliegroutes.

Figuur 1 Verandering in overlast door verschuiving van vliegroutes volgens het Schetsontwerp luchtruimherziening

Luchtruim boven 1.828 meter geclaimd voor luchtvaart

Volgens de Luchtvaartnota 2020 – 2050 heeft het beperken van geluidsoverlast door vliegtuigen prioriteit tot en met een vlieghoogte van 1.828 meter. Vanaf deze hoogte mag de kortste route worden gekozen, ongeacht de functies op de grond. Kwetsbare functies zoals woonkernen, stiltegebieden en Natura 2000-gebieden zijn hierdoor vogelvrij verklaard. Toch geven vluchten vanaf deze hoogte aanzienlijke overlast op de grond, ‘alsof je buurman zijn gras maait’.

Wij zien in onze regio dat vliegtuigen de grens van 1.828 meter opzoeken. Vliegtuigen vanuit het oosten dalen tot precies 1.828 meter, en vliegen dan horizontaal door over woonkernen heen (stad Utrecht, Leidsche Rijn, Nieuwegein), om vervolgens verder te dalen richting Rotterdam of Schiphol. Ook zien we dat lager dan 1.828 meter over woonkernen heen wordt gevlogen. De grens wordt niet altijd gehandhaafd.

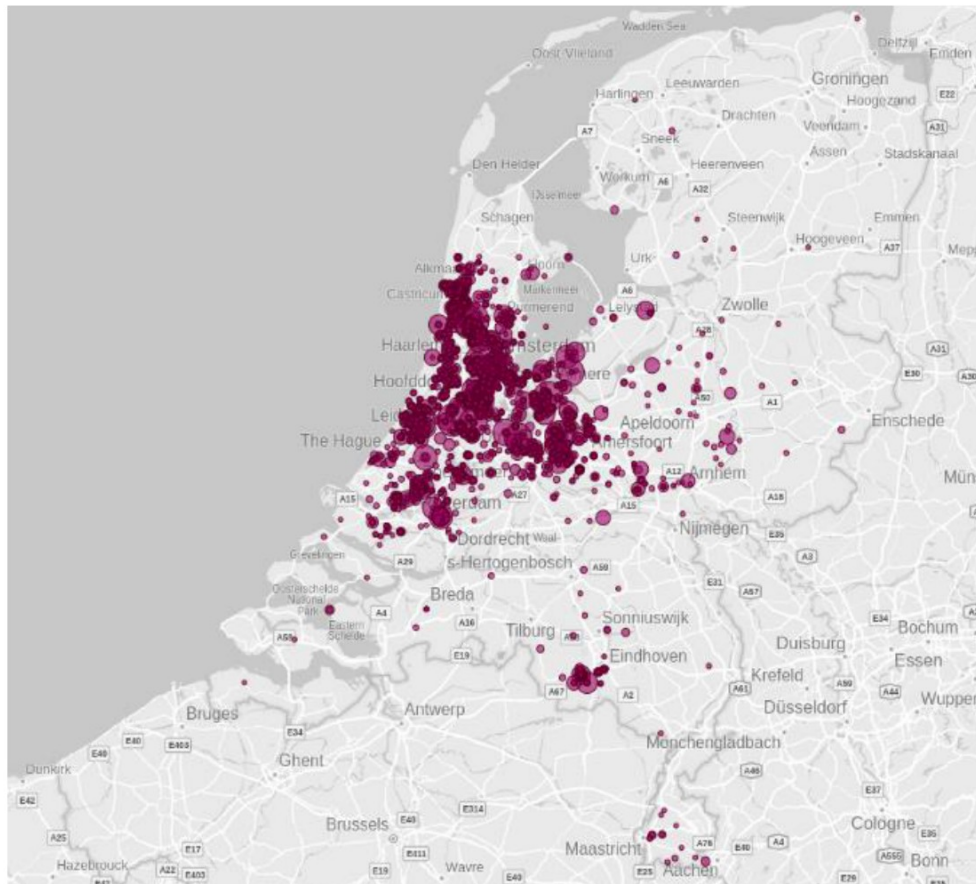
De keuze van deze hoogtegrens in het luchtruim is niet transparant gemaakt en slecht onderbouwd. Er blijkt naar een gewenst resultaat te zijn toegerekend. Stiekem lijkt de grens te zijn ingegeven door het praktische feit dat bij hoger vliegen kwetsbare functies

op de grond op lokale schaal niet meer kunnen worden ontweken vanwege een te grote omvang van de geluidskegel op de grond. Om kwetsbare functies dan toch te ontzien, zouden hele regio's moeten worden gemedend, zoals de hele Utrechtse Heuvelrug, Veluwe of de hele stedelijke agglomeratie centraal Utrecht. Maar dit botst met de ambities om de luchtvaart te laten groeien en over meer regio's te spreiden, waaronder Midden-Nederland. Met deze grens is dus het hele Nederlandse luchtruim boven 1.828 meter geclaimd voor de luchtvaart ten behoeve van verdere groei.

Ervaren hinder toegenomen in onze regio

Ook nu al wordt in onze regio veel hinder ervaren en deze neemt de laatste jaren toe. Stichting S4R krijgt veel klachten hierover, **ook uit uw gemeente!** Dit blijkt tevens uit het meldingenoverzicht van vliegherrie.nl waarin ruim een half miljoen meldingen van hinder uit de afgelopen 4 jaar zijn verwerkt, zie figuur 2.

Figuur 2 Meldingen van vliegtuighinder bij vliegherrie.nl

Impact van luchtvaart op gezondheid groter dan gedacht

Stichting S4R blijft zich inzetten voor een fijne en gezonde leefomgeving, ook in uw gemeente, en tegen de nadelen van luchtvaart. Want luchtvaart heeft, naast negatieve impact op natuur en klimaat, ook veel negatieve impact op onze gezondheid:

- (ernstige) geluidsoverlast en slaapverstoring;
- uitstoot van en blootstelling aan zeer zorgwekkende stoffen (ZZS);
- ultrafijnstof, stikstofdioxide, en andere luchtverontreinigende stoffen;
- vervuiling van bodem en water met PFAS.

Daarom heeft Stichting S4R samen met 24 organisaties op 10 september een [manifest 'Gezondheid & Luchtvaart'](#) aangeboden aan kamerleden en demissionair minister Tieman van Infrastructuur en Waterstaat (zie bijlage). Het manifest vraagt om een **onafhankelijk advies van de Gezondheidsraad en passende maatregelen die onze gezondheid beter beschermen**. Het manifest geeft tevens een samenvatting van bekende en onderbouwde effecten van luchtvaart op onze gezondheid. Ook de Maatschappelijke Raad Schiphol (MRS) heeft om zo'n onderzoek gevraagd.

Zorgen om toekomstige ontwikkelingen

Wij maken ons veel zorgen over de ontwikkelingen en de sterke lobby vanuit de luchtvaart. Onze fijne leefomgeving en gezondheid komen nog verder in gevaar door wat er boven ons hoofd hangt met groei van de luchtvaart, de luchtruimherziening en mogelijke opening van Lelystad Airport voor burgerluchtvaart. Demissionair minister Tieman en demissionair staatssecretaris Tuinman willen dit; de lobby vanuit de luchtvaartindustrie, de provincie Flevoland en de gemeente Lelystad is sterk. Schiphol zal niet krimpen door het openen van Lelystad, want vrijvallende plaatsen worden opgevuld met nog meer hub-vluchten, aldus Tieman.

Kom op voor uw burgers en leefomgeving!

We vragen u als gemeente met klem om samen met de provincie op te komen voor de belangen van uw burgers en onze leefomgeving, met alle middelen die u heeft:

- blijf het ministerie van I&W bevragen, bijvoorbeeld over ligging en verwachte overlast en vervuiling van de herriegoten, onderbouwing, monitoring en handhaving van de 1.828 meter grens, betekenis van hoger aanvliegen voor uw gemeente Woudenberg;
- neem geen genoegen met onvolledige antwoorden;
- ondersteun met een brief aan demissionair minister Tieman het verzoek van Stichting S4R en van de Maatschappelijke Raad Schiphol (MRS) om een onafhankelijk onderzoek door de Gezondheidsraad te laten uitvoeren naar gezondheidseffecten van de luchtvaart in Nederland;
- trek samen op, laat u niet uitspelen, bijvoorbeeld bij het aanwijzen van mogelijke herriegoten;

- maak gebruik van (connecties met) de Bestuurlijke Regie Schiphol (BRS) en de invloed die deze kan uitoefenen;
- en voor politici: schakel uw netwerk in Den Haag in.

Stel belangen van uw burgers, hun gezondheid, de natuur in uw gemeente en het klimaat boven de belangen van commerciële luchtvaart. Neem dit standpunt ook mee in uw contacten met de landelijke politiek en binnen uw politieke partijen.

Geef, als gemeente en als politieke partijen, gehoor aan deze oproep, claim ons luchtruim terug!

Met vriendelijke groeten,

Namens S4R

[S4R: voor een luchtvaart die ons past](#)

www.stichting-s4r.nl/ info@stichting-s4r.nl

